

РЕШЕНИЕ

№ 5885

гр. София, 09.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 12.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **10199** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от Б. К. М., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. В. Ч., срещу отказ за регистрация на водовземно съоръжение от подземни води за задоволяване на собствени потребности на гражданите в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от Закона за водите (ЗВ) и предписание за ликвидиране по чл.118г, ал.6 от същия закон, обективирани в писмо с изх. № РР-12-1384(1)/13.10.2022 г. на директора на Б. дирекция „Д. район“ (БДДР).

С жалбата се твърди, че така постановеният отказ е незаконосъобразен и неправилен като издаден в противоречие с материалноправните разпоредби, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неспазване на законоустановената форма и в несъответствие с целта на закона. На първо място се твърди, че режимът за вписване на водовземно съоръжение е регистрационен, а не разрешителен, като в тази връзка по закон директорът на БДДР няма правомощие да отказва вписване на водовземно съоръжение в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ на различно от посочените в §41, ал.3 от ПЗР на ЗИД на ЗООС основания, с оглед на което оспореният отказ бил нищожен. На второ място твърди, че към момента на извършената на място проверка кладенецът вече е бил изграден, като с инсталираната сондажна апаратура се измервала само неговата дълбочина. Твърди се също, че отказът е немотивиран, доколкото в него не били посочени конкретни разпоредби от ЗВ и Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и

опазване на подземните води (Наредба № 1). Иска се отмяна на оспорения отказ и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне. Претендира се и присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – директорът на Б. дирекция „Д. район” в изразеното писмено становище, с което административната преписка е изпратена в съда и в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк.Т. Г. твърди, че жалбата е недопустима, алтернативно – неоснователна като оспорва всички изтъкнати от оспорващия възражения. Подчертава, че имотът на жалбоподателя попада в проектните граници на пояс II на санитарно-охранителна зона (СОЗ) около водоизточници Сондаж № 1-хг, Сондаж № МС-1ВКП и Сондаж № 5хг от находище на минерална вода „С.-О. купел” – изключителна държавна собственост, в която зона се налагат ограничения за изграждане на водовземни съоръжения, съгласно чл.10, ал.1 от Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерална вода, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3). По тези съображения се иска жалбата да бъде оставена без разглеждане, а алтернативно – да бъде отхвърлена. Претендира се и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото. Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения 14-дневен срок, за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

От данните по делото се установява следното:

На 23.09.2022г. в 11:11 ч. в БДДР по „зелен телефон“ е постъпил сигнал, в който се твърди, че „в [населено място], кв. О. К. (старата част) в последния имот по реда на четните номера на ул. 672, се изгражда сондаж, който се намира до минералния плаж в О. купел”. В протокола за регистриране на сигнали е записано, че според сигналоподателя, имота, в който се изгражда сондажът, попада в Зона „А” на минералния извор.

По получения сигнал, на същата дата (23.09.2022 г.), е извършена проверка на място от инж. Г. Ж. на длъжност главен експерт в Дирекция „Контрол” при БДДР - П., в присъствието на инж. С. С. – ст. експерт по екология към район „О. купел” на Столична община (СО), собственика на имота – Б. М., инж. И. Ц. – собственик на сондажната апаратура и инж. Г. Т. – ст. експерт в Дирекция „Контрол” при БДДР – П.. Резултатите от проверката са обективирани в констативен протокол (КП) № 2-ГЖ-29 от 23.09.2022г. В протокола са описани следните констатации:

В цитирания в сигнала имот, представляващ частен ПИ с идентификатор 68134.4336.1212, намиращ се на ул.„672-ра”, се изгражда тръбен кладенец при точка с географски координати N 42°40'42.29“ E 23°16'11.93“. В имота е позиционирана верижна сондажна апаратура с обозначения „Т. Д.“. В устието на сондажния кладенец са спуснати сондажни лостове. В момента на проверката сондажната апаратура работи и изважда лостовете от изградения сондаж. По данни на собственика на имота - Б. М. за изграждащия се тръбен кладенец няма уведомление за изграждане на ново водовземно съоръжение. Имота, в който се изгражда тръбният кладенец, граничи с

парка на „Болница по рехабилитация О. купел“ и минерален басейн „О. купел“. Съоръжението е на приблизително 30-40 м от пояс I на санитарно-охранителна зона (СОЗ) на находище „О. купел“. В деня на проверката не е представено разрешително за водовземане чрез нови съоръжения от подземни води, както и заявление за изграждане на нови съоръжения. Записано е също, че непосредствено пред имота е паркирана автомобилна платформа за превозване на сондажната апаратура с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на И. Ц.. С протокола са дадени предписания да се преустановят дейностите по изграждане на тръбния кладенец и да се представи проект за ликвидация на тръбния кладенец, който да се представи в и съгласува с БДДР.

Протоколът е подписан от присъствалите на проверката лица. Екземпляри от него са връчени на собственика на имота и жалбоподател в настоящото дело Б. М., на собственика на сондажната апаратура – И. Ц. и на представителя на район „О. купел“ на СО.

На 23.09.2022 г. в 16 часа и 25 минути чрез Системата за сигурно електронно връчване от Б. К. М. е подадено заявление с уникален № 1663939530425 за регистрация на водовземно съоръжение от подземни води за собствени потребности на граждани в ПИ с идентификатор 68134.4336.1212 – [населено място], район „О. К.“. В заявлението е посочено, че водовземното съоръжение е изградено преди 1990 г.

Вследствие на така развитото се производство е издаден и оспореният в настоящото производство отказ на директора на БДДР да регистрира водовземно съоръжение от подземни води за задоволяване на собствени потребности на гражданите в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ и са дадени предписания за ликвидиране по чл.118г, ал.6 от същия закон, обективирани в писмо с изх. № РР-12-1384(1)/13.10.2022 г. по подадено до него заявление.

В оспорения отказ е отбелязано, че при проверка в регистрите на БДДР не е установено заявено от Б. М. намерение за изграждане на водовземно съоръжение от подземни води за собствени потребности, каквото било изискването на чл.44, ал.4 от ЗВ и Наредба № 1, уреждащи случаите извън уредените в §41, ал.7 от ПЗР на ЗИД на ЗООС, какъвто, според органа бил и настоящият. За да постанови оспорения в настоящото производство акт, органът се е позовал на извършената в имота проверка на място, завършила със съставянето на КП № 2-ГЖ-29 от 23.09.2022 г., както и на разпоредбата на чл.43, ал.2 от ЗВ, съгласно който, физическите лица - собственици или ползватели на недвижим имот, разположен в границите на населените места и селищните образувания, имат право на безвъзмездно водовземане до 10 куб.м на денонощие за собствени потребности от намиращите се в него повърхностни и подземни води, както и в случаите на ползване на индивидуални системи за отопление и/или охлаждане с обща инсталирана мощност до 50 kW, използващи като първичен енергиен източник енергията на сухите зони в земните недра и на подземните води с температура до 20°C, с изключение на минералните води.

Предвид местонахождението на ПИ органът е извършил проверка в Географската информационна система на БДДР, при която е установено, че имотът попада в проектните граници на пояс II на СОЗ около водоизточници Сондаж № 1-хг, Сондаж № МС-1ВКП и Сондаж № 5хг от находище на минерална вода „С.-О. купел“ – изключителна държавна собственост (№ 80 от списъка по Приложение № 2 към чл.14, т.2 от ЗВ), където съгласно чл.10, ал.1 от Наредба № 3 се ограничавало изграждането на геоложки, хидроложки, инженерногеоложки проучвателни съоръжения, в това число и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

По делото бяха допълнително събрани като доказателства: нотариален акт № 67 от 27.10.2020 г., том II, рег.№ 6249, дело № 223 от 2020 г., видно от който жалбоподателят Б. К. М. е собственик на ПИ с идентификатор 68134.4336.1212 по КККР на [населено място]; заверен препис от проект за оразмеряване на СОЗ на минерални води „С.-О. купел“; извадка от Държавен вестник, бр.19 от 1977 г., в който е публикувана заповед № 110 от 11.01.1977 г. на министъра на народното здраве за определяне охранителните режими в охранителните зони на находището: Зона „А“, Зона „Б“ и Зона „В“. В качеството им на свидетели бяха изслушани и извършилият проверката и съставил КП № 2-ГЖ-29 от 23.09.2022 г. инж. Г. Ж. и присъствалите на нея Г. Т. и С. С..

След като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 от АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 от АПК, съдът приема от правна страна следното:

Отказът е постановен от материално и териториално компетентен орган – директорът на Б. дирекция „Д. район“ – [населено място]. Именно директорът на басейнова дирекция е органът, който в съответствие с чл.118г, ал.3 от ЗВ води регистри на водоземни съоръжения, включително на съоръженията за задоволяване на собствените потребности на гражданите (т.5) и осъществява контрол при упражняване на правото на водоземане. Поради това и при подадено заявление за регистриране на водоземно съоръжение същият е органът, който следва да впише същото в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ, на което негово правомощие съответства правомощието му да постанови отказ за вписване при липса на законовите предпоставки за това.

Актът е издаден и в законоустановената писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание на административен акт, предвидени в чл.59, ал.2 от АПК. Неоснователно е възражението в жалбата за липса на мотиви на постановения отказ, доколкото същият не съдържа конкретните нарушени разпоредби на ЗВ и Наредба № 1. По делото е установено, че имотът, в който е изградено процесното водоземно съоръжение попада в проектните граници на пояс II на СОЗ около водоизточници Сондаж № 1-хг, Сондаж № МС-1ВКП и Сондаж № 5хг от находище на минерална вода „С.-О. купел“ – изключителна държавна собственост. С оглед на това са посочени и цитирани относимите разпоредби, в несъответствие с които органът е приел, че е извършено съоръжението.

При постановяване на оспорения акт не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са от естество да бъдат самостоятелно основание за отмяната му. По повод на подаден сигнал е извършена проверка в ПИ с идентификатор 68134.4336.1212. Проверката е осъществена от длъжностно лице при органа и в присъствието на жалбоподателя. Съставеният при тази проверка констативен протокол е предявен на Б. М., като същият го е подписал, след което е подал заявление за регистриране на процесното съоръжение. Административният орган се е произнесъл с оспорения в настоящото производство отказ за регистриране на кладенеца. Отказът също е съобщен на жалбоподателя на 17.10.2022 г., който е подал жалбата, по която е образувано настоящото производство, на 31.10.2022 г. в законоустановения 14-дневен срок.

Оспореният отказ е постановен и при правилно приложение на материалния закон.

Съгласно §41, ал.7 от ПЗР на ЗИД на ЗООС (изм. ДВ, бр.102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г.), собствениците на кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите, разположени в границите на населените места и селищните

образувания, за които до 27 ноември 2018 г. не са подадени заявления за вписване в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от Закона за водите, подават заявление в срок до 28 ноември 2022 г. в съответната басейнова дирекция за вписване на съоръженията в регистъра. Заявлението съдържа информацията за регистриране на изграден кладенец, определена в наредбата по чл.135, ал.1, т.2 от Закона за водите. Очевидно цитираната разпоредба визира случаите, в които водовземното съоръжение за задоволяване на собствени потребности е изградено преди 27.11.2018 г. и които не са регистрирани до тази дата. По делото обаче не се установи кладенецът да е бил изграден преди посочената дата.

От представения по делото нотариален акт № 67 от 27.10.2020 г., том II, рег.№ 6249, дело № 223 от 2020 г., се установява, че жалбоподателят Б. К. М. е придобил собствеността върху ПИ с идентификатор 68134.4336.1212 по КККР на [населено място] на 27.10.2020 г. В НА не е отбелязано наличието на кладенец в този имот. Това, както и останалите събрани в хода на съдебното производство доказателства свидетелстват, че кладенецът се е изграждал в момента на извършване на проверката. Тези обстоятелства се потвърждават от констатациите в съставения КП. В него е записано, че в момента на проверката се изгражда тръбен кладенец при точка с географски координати N 42°40'42.29" E 23°16'11.93", находящ се в частен имот, намиращ се на ул. „672-ра”, представляващ ПИ с идентификатор 68134.4336.1212. В имота била позиционирана верижна сондажна апаратура с обозначения „Т. D.“. В устието на сондажния кладенец са спуснати сондажни лостове. В момента на проверката сондажната апаратура работи и изважда лостовете от изградения сондаж. При проверка в регистрите на БДДР не е установено заявено от Б. М. намерение за изграждане на водовземно съоръжение от подземни води за собствени потребности, каквото било изискването на чл.44, ал.4 от ЗВ и Наредба № 1, уреждащи случаите извън уредените в §41, ал.7 от ПЗР на ЗИД на ЗООС, какъвто, според органа бил и настоящият.

Съдът призова в качеството им на свидетели съставителят на КП - инж. Г. Ж. и присъствалите на нея служител на БДДР - Г. Т. и служител на район „О. купел” на СО С. С.. Същите са разпитани поотделно и дават непротиворечиви показания относно това, че на 23.09.2022 г. е извършена проверка в[жк]на ул.„672-ра“, която се намирала зад Болница за рехабилитация. Проверката била във връзка с получен сигнал по зелен телефон, че на посочения адрес се изгражда сондаж. В момента на пристигането проверяващите са установили, че в имота се изгражда тръбен кладенец като имало разположена сондажна апаратура, която работела. Сондажният лост бил спуснат. При работата му излизала промивна течност, която, според свидетелите, била доказателство, че се извършва сондиране. С тази апаратура не можело да се каже, че се е измервала дълбочината на кладенеца. В частни случаи било възможно, но това било изключително скъпо и при него не би трябвало да излиза промивна течност. Дълбочина на кладенеца се измервала чрез спускане на камера. При проверката е установено, че не е подавано заявление за изграждане на ново или за регистриране на съществуващо съоръжение и съставихме.

На мястото са присъствали двама работници сондъори, които обяснили, че изчакват шефа си – И. Ц., чиято била апаратурата. Същият отишъл да купува допълнително тръби и филц. Филцът се слагал около тръбите като филтър. Тръбите са били ПВЦ като именно такива се използвали за изграждане на съоръжения като процесното след 2000 г. Собственикът на имота дошъл доста по-късно.

Така събраните по делото доказателства разколебават защитната теза на жалбоподателя, че съоръжението е било вече изградено, както и че в момента на проверката не се е извършвало изграждане на тръбен кладенец, а измерване на дълбочината на съществуващ такъв.

С оглед на това съдът приема, че случаят не попада в хипотезата на §41, ал.7 от ПЗР на ЗИД на ЗООС, поради което по отношение на него следва да се прилагат разпоредбите на Закона за водите.

Съгласно чл.39 от ЗВ, използването на водите и водните обекти включва водовземане и ползване на водния обект. Разпоредбата на чл.40, ал.1, т.1 от ЗВ разграничава използването на водите и водните обекти на общо и индивидуално според това дали титулярите на правото са неограничен брой лица или индивидуално определени лица. Според чл.43, ал.1, индивидуално използване на водите и водните обекти е налице, когато съответното право се осъществява от определен титуляр, а според ал.2, физическите лица - собственици или ползватели на недвижим имот, разположен в границите на населените места и селищните образувания, имат право на безвъзмездно водовземане до 10 куб.м на денонощие за собствени потребности от намиращите се в него повърхностни и подземни води, както и в случаите на ползване на индивидуални системи за отопление и/или охлаждане с обща инсталирана мощност до 50 kW, използващи като първичен енергиен източник енергията на сухите зони в земните недра и на подземните води с температура до 20 °C, с изключение на минералните води. Според чл.40, ал.1, т.2 от ЗВ, използването на водите и водните обекти е с разрешение или с предварително писмено уведомяване на компетентния орган и без разрешение според това дали законът предвижда издаване на индивидуален административен акт като предпоставка за пораждане на правото на използване, или правото на използване се поражда по силата на друг юридически факт. В чл.44 ал.4 от ЗВ е предвидено, че изграждането на кладенец за индивидуално безплатно водовземане на подземни води става, без да е необходимо разрешително, но след като собственикът уведоми директора на съответната басейнова дирекция. Според чл.44, ал.5 от ЗВ, собственикът или ползвателят на имота, където е изграден кладенец при условията на ал.4, е длъжен в тримесечен срок от изграждането му да го обяви в съответната басейнова дирекция за нанасянето му в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от ЗВ.

При тази правна регламентация действително, както твърди оспорващият, при условията на чл.43, ал.2 от ЗВ не е необходимо разрешително за изграждането на водовземно съоръжение. Достатъчно е собственикът да уведоми директора на басейновата дирекция за намерението си да изгради кладенец, а в тримесечен срок след това да го обяви на същия

орган за вписването му в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ.

В случая обаче по делото се установява, че имотът, в който е изградено водоземното съоръжение, попада в проектните граници на пояс II на СОЗ около водоизточници Сондаж № 1-хг, Сондаж № МС-1ВКП и Сондаж № 5хг от находище на минерална вода „С.-О. купел” – изключителна държавна собственост. Съгласно чл.14, т.2 от ЗВ, изключителна държавна собственост са минералните води по списък съгласно приложение № 2, което е неразделна част от този закон. В т.80 от списъка на находищата на минералните води - изключителна държавна собственост на Приложение № 2 към чл.14, т.2 от ЗВ е посочено находището: С. - О. купел - област С.. В тази зона по силата на чл.10, ал.1 от Наредба № 3 се налагат ограничения за изграждането на геоложки, хидроложки, инженерногеоложки проучвателни съоръжения, в това число и водоземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект. Ето защо неоснователно е твърдението в жалбата, че в случая режимът не е разрешителен, а само въз основа на подадено заявление за вписване органът е длъжен да направи това вписване в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ.

Няма отношение към казуса твърдението на жалбоподателя, че кладенецът е с по-малка дълбочина отколкото се намира минералната вода. По делото не е спорно, че с процесното водоземно съоръжение не се е целяло вземане на минерална вода. Тук е от значение фактът, че имотът се намира в санитарно-охраняема зона, за която е наложено ограничение за изграждането на водоземни съоръжения. Съгласно чл.34, ал.1 от Наредба № 3, собствениците на земи в границите на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, са длъжни да спазват забраните и ограниченията, определени за пояса от СОЗ, в който попада имотът.

По изложените съображения съдът приема, че правилно на жалбоподателя е отказано регистрирането на водоземно съоръжение от подземни води в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от ЗВ, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., съгласно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. К. М. срещу отказ за регистрация на водовземно съоръжение от подземни води за задоволяване на собствени потребности на гражданите в регистъра по чл.118г, ал.3, т.5 от Закона за водите и предписание за ликвидиране по чл.118г, ал.6 от Закона за водите, обективирани в писмо с изх. № РР-12-1384(1)/13.10.2022 г. на директора на Б. дирекция „Д. район“.

ОСЪЖДА Б. К. М. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Б. дирекция „Д. район“ – [населено място] юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: